

מועדים התשע"ה דגלי שמחת תורה

Festivals 2014 Simchat Torah Flags

אלול התשע"ד ■ 9/2014 ■ 957



בכל מקום, בשבייל כולם



ישראל, שנות ה-50

הניצחון במלחמת ששת הימים ב-1967 הציג והבליט את שמחת תורה בדמות צה"ל הגואל: "שישו ושםחו בשמחת תורה" לצד דמותם של חייליו צה"ל הנושאים ספרי תורה ומרקדים סביב ארון הקודש. אהבת העם לחיליו גיבורי התהילה הייתה למתמצית המראת הנחפץ של החג.

ד"ר חיים גוטמן חוקר תרבות ישראלית

שלושת הדגלים הנראים בבולים הם מאוסף ד"ר חיים גוטמן.

דגל שנות ה-50 - ציר צבי לבני.
דגל שנות ה-60 - ציר אריה מוסקוביץ.
תצלומי הדגלים: פיני חמו.

בקהילות אשכנז היו ילדים באים לבית הכנסת בלבד שמחת תורה כשלגיים בידיהם, כמנגשה שהתקיים כרואה כבר במאה ה-17. דגלי שמחת תורה היו חלק מתרבות חומרית עממית של מוצרי נייר כמו לוחות "مزורת" ומגזרות נייר. לצד הדגלים שהוכנו בבית, הודפסו גם דגלי נייר שנשאו דימויים יהודים מסורתיים וככלו גם תמונות המבטאות את ההוויה של חג הסוכות ושמחת התורה.

ארץ ישראל, שנות ה-50

בראשית המאה ה-20 החלו להופיע על הדגלים גם מוטיבים ציוניים, שהולבו במראה המסורתית. "כי מצין יצא תורה ודבר ה' מירוחלים" הופיע ככותרת לדגל של חג שהודפס כאן בארץ בשנות ה-30. במרכז הדגל - ארון הקודש שאליו נסמכות דמיות משה ואהרן, ובחיזוינו ארבע חיות הקודש המבטאות את "עד כנרת, וכל נשאר, ורץ צבי וగבור כאריו לעשות רצון אביך שבשמיים". בצד שמאל ניצבים שלושה ילדים, אחד מהם אופיין כנער תימני מסולסל פאות - סמל תנ"כ מתחדש לשיבת ציון המודרנית; מצד ימין ניצב נער בקסקט מרכז-אירופאי ובידו דגל כחול-לבן ועל חזהו סמל אגדות "מכבי" - ביטוי ליהודי החדש, איש השירים, המחדש את מורשת המכנים.

ישראל, שנות ה-50

בשנות ה-50 נמשכה מסורת העיטור האירופאית המקובלת, שהפכה בארץ למסורת בקרוב בני כל העדות. הכתופים לקבר רחל ולכוטל המערבי היו למראות שעיטרו את "ארון הקודש" - שתי דלתיות קרוטון, שפתחיתן חספה בדרכ-כל צור של ספרי תורה. חבורות ילדים וילדות, הגאננים מעל ספר התורה, הבליטה את תמצית האתeos הישראלי השווני, שהלם את מרביתו של הציבור בארץ.

Festivals 2014 - Simchat Torah Flags

As far back as the 17th century the children in Ashkenazi communities would come to the synagogue on Simchat Torah night waving flags. The Simchat Torah flags were part of a popular material culture of paper products such as Mizrach hangings, marking the east as the direction for prayer, and paper cutouts. Along with the homemade flags, paper flags were printed with images of traditional Jews and included pictures expressing the Sukkot and Simchat Torah holiday experience.

Eretz Israel, 1930's

In the early 20th century these flags began featuring Zionist motifs which were incorporated into the traditional look. "For the Torah shall come forth from Zion and the word of the Lord from Jerusalem" was printed as the title of the holiday flag printed here in Eretz Israel in the 1930's. At the center of the flag stands the Holy Ark with images of Moses and Aharon leaning on it, and in front the four sacred animals who express "bold as a tiger, and light as an eagle, and runs like a gazelle and brave as a lion to fulfill the will of the Father in Heaven". On the left stand three children, one of whom was characterized as a Yemenite youth with curly sidelocks – a biblical symbol updated for the modern Return to Zion. On the right stands a European boy wearing a cap and holding a blue and white flag, with the symbol of the "Maccabi" sports club on his shirt – an expression of the new Jew, the muscular man who rejuvenates the legacy of the Maccabees.

Israel, 1950's

In the 1950's the European tradition of decorating became the tradition among Jews from all ethnic groups. The yearning for the Tomb of Rachel and for the Western Wall became the scenes that decorated the Holy Ark – two cardboard doors, through which one could usually see a picture of Torah scrolls. A group of boys and girls who were stooped over the Torah emphasized the essence of the equal Israeli ethos, which suited most of the Israeli public.

חותמת אירע להופעת הבול



Israel, 1960's

The victory in the Six-Day War in 1967 presented and emphasized Simchat Torah in the image of the IDF as a savior. "Rejoice and be joyful on Simchat Torah" in the form of IDF soldiers carrying Torah scrolls and dancing around the Holy Ark. The people's love for their soldiers, their adored heroes became the essence of the flag's look.

Dr. Haim Grossman

Researcher of Israeli Culture

The three flags that appear on the stamp are from the Haim Grossman collection.

The 1950's flag – drawn by Zvi Livni.

The 1960's flag – drawn by Arie Moskovitz.

Photos of the flags by Pini Hamou.

הנפקה: ספטמבר 2014 | Issue: September 2014

מידת הבול (מ"מ): H 30 ג / W 40 ג | Stamp Size (mm):

לוחות: 951,952,953 | Plates:

בולים בוליוון: 15 | Stamps per Sheet:

שבלים בוליוון: 5 | Tabs per Sheet:

שיטת הדפסה: אופס | Method of printing:

סימון אבטחה: מיקרוטקסט | Security mark:

דפס: Cartor Security Printing, France | Printer:

שירות הבולאי - טל: 076-8873933

שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 6108101

The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933

12 Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 6108101

www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com